

Основні нормативні документи НБУ, прийняті протягом жовтня 2021 року

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
Про затвердження Змін до Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці	98	4.10.2021	Банк розкриває інформацію, що становить банківську таємницю, на письмовий запит власника або з його письмового дозволу в обсязі, визначеному в такому письмовому запиті або дозволі. А інформація щодо рахунку умовного зберігання (ескроу) та операцій за ним розкривається банками на письмовий запит бенефіціара. Письмовий запит та/або дозвіл клієнта до банку про розкриття інформації, складається за довільною формою, є в паперовому або в електронному вигляді. Запит та/або дозвіл клієнта може бути включений до договору про надання банківських послуг, що укладається між клієнтом і банком. У договорі також можуть бути визначені підстави та межі розкриття банком інформації, що становить банківську таємницю клієнта. За рішенням суду про розкриття інформації, що становить банківську таємницю, банк розкриває інформацію в обсязі, визначеному рішенням суду. Також НБУ визначив вимоги до запит органу державної влади, його посадових і службових осіб на отримання інформації, що становить банківську таємницю	Вдосконалення порядку зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці
Про затвердження Змін до Положення про проведення Національним банком України на міжбанківському ринку операцій своп процентної ставки	99	4.10.2021	Було внесено ряд змін. В тому числі, врегульовано моменти, що стосуються використання ОВДП в якості предмету застави за операціями своп	Вдосконалення механізму проведення операцій своп процентної ставки

<p>Про затвердження Положення про інформаційне забезпечення фінансовими установами споживачів щодо надання послуг споживчого кредитування</p>	<p>100</p>	<p>5.10.2021</p>	<p>НБУ затвердив вимоги до розкриття небанківськими фінансовими установами повної інформації про послугу споживчого кредитування та повну вартість кредиту для споживача. Це стосується вебсайтів фінансових установ, поширення інформації в рекламі, інформування під час користування кредитом, а також особливостей розкриття інформації щодо мікрокредитів.</p> <p>На вебсайтах фінансових установ має зазначатися загальна вартість кредиту з усіма комісіями і платежами (зокрема щодо комісій третіх осіб та платежів за супровідні послуги, наприклад, страхової компанії, державного реєстратора, нотаріуса, оцінювача), реальна річна процентна ставка, строки та суми, умови дострокового повернення, штрафні санкції у разі порушення умов кредитування тощо. Вебсайти вже через 3 місяці повинні містити чіткий перелік мінімально необхідної споживачеві інформації. Зокрема, повну назву та контактну інформацію фінансової установи, відомості про ліцензію на послугу з надання кредитів, істотні характеристики кредиту у стандартизованому форматі, а через шість місяців – також калькулятор для розрахунку загальної вартості кредиту з урахуванням усіх витрат на супровідні послуги та інше.</p> <p>У рекламі споживчого кредиту має вказуватися реальна річна процентна ставка, максимальна сума та строк кредиту, є вимоги до шрифтів, кольору рекламних текстів, його фону та розміщення тощо.</p>	<p>Захист прав споживачів та підвищення їх інформованості</p>
---	------------	------------------	--	---

<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 08 липня 2021 року № 73</p>	<p>101</p>	<p>6.10.2021</p>	<p>Було внесено ряд змін, в тому числі:</p> <p>1) банки мають право під час складання програми капіталізації/реструктуризації не враховувати визначений за результатами стрес-тестування за несприятливим макроекономічним сценарієм вплив:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ринкового ризику за операціями з цінними паперами, емітованими центральними органами виконавчої влади України/органами місцевого самоврядування України, запозиченнями під державні гарантії у національній валюті; • кредитного ризику за операціями з цінними паперами, емітованими центральними органами виконавчої влади України/органами місцевого самоврядування України в іноземній валюті; <p>2) банки забезпечують згідно з розробленою програмою капіталізації/реструктуризації досягнення необхідного рівня нормативів достатності капіталу за таким графіком:</p> <p>до 31 грудня 2021 року - у розмірі, не меншому, ніж доведений Національним банком рівень, за базовим макроекономічним сценарієм;</p> <p>до 30 червня 2022 року - у розмірі, не меншому, ніж доведений Національним банком рівень, за несприятливим макроекономічним сценарієм.</p>	<p>Контроль за виконанням банками програм капіталізації/реструктуризації, розроблених за результатами проведеної у 2021 році оцінки стійкості,</p>
<p>Про затвердження Змін до Положення про здійснення Національним банком України безвізного банківського нагляду</p>	<p>102</p>	<p>6.10.2021</p>	<p>НБУ у межах безвізного нагляду уповноважуватиме службовця (службовців) НБУ на здійснення нагляду за діяльністю банку.</p> <p>Запроваджені зміни стосуються:</p> <p>порядку здійснення нагляду за діяльністю банку уповноваженим службовцем;</p> <ul style="list-style-type: none"> • його повноважень та прав; • порядку повідомлення банку про уповноваження службовця на здійснення нагляду за діяльністю банку; • зобов'язання уповноваженого службовця щодо забезпечення конфіденційності інформації про банк та його клієнтів; • вимог до створення умов для роботи уповноваженого службовця в приміщенні банку, надання уповноваженому службовцеві інформації, документів, письмових пояснень щодо діяльності банку. 	<p>Підвищення ефективності ризик-орієнтованого банківського нагляду та моніторингу діяльності банку Приведення наглядових процедур у відповідність до ЗУ від 30.06.2021 № 1587-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи",</p>

Про внесення зміни до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні	103	08.10.2021	З 21.11.2021 банкам заборонено приймати російські рублі для зарахування на депозитні рахунки фізосіб.	З метою забезпечення виконання вимог Закону України від 01 липня 2021 року № 1618-ІХ "Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України "Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України"
Про затвердження Змін до Положення про провадження депозитарної і клірингової діяльності та забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів Національним банком України	104	12.10.2021	Зміни до Положення передбачають: <ul style="list-style-type: none"> ▪ врегулювання порядку обслуговування депозитарієм НБУ розрахунків за правочинами щодо цінних паперів з дотриманням принципу "поставка цінних паперів проти оплати" у випадках, коли грошові розрахунки забезпечуються НБУ; ▪ встановлення порядку надання цінних паперів у заставу на користь НБУ, зокрема за операціями з рефінансування, виключно з використанням рахунку в цінних паперах, відкритого в депозитарній установі НБУ; ▪ визначення порядку та строків обслуговування платежів за цінні папери та за корпоративними операціями емітентів з урахуванням регламенту роботи СЕП; ▪ визначення порядку надання депозитарієм НБУ доступу клієнтам до додаткових послуг. 	Оновлення здійснено відповідно до Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів", а також із метою вдосконалення процесів взаємодії Національного банку з клієнтами.
Про визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів Національного банку України	105	18.10.2021	Визнано такими, що втратили чинність, 11 постанов з тематики «Здійснення НБУ закупівель товарів і послуг, пов'язаних із розробленням дизайну, виготовленням захищеного паперу, банкнот, монет і державних нагород України, їх зберіганням, транспортуванням та обліком»	Актуалізація нормативно-правових актів НБУ

<p>Про затвердження Положення про перестраховання у страховика (перестраховика) нерезидента</p>	<p>107</p>	<p>20.10.2021</p>	<p>Нбу визначив вимоги до іноземних перестраховиків, з якими страховим компаніям можна укласти договори перестраховання, а саме іноземний перестраховик повинен мати рейтинг фінансової надійності міжнародних рейтингових агентств (на рівні не нижче А3 для агентства Moody's та не нижче А- для інших агентств) або ж одночасно відповідати двом умовам: мати досвід безперервної роботи понад 3 роки та працювати в країні з державним наглядом на ринку страхування.</p> <p>Крім того, новими правилами українським страховикам заборонено:</p> <ul style="list-style-type: none"> • укласти договори перестраховання з іноземними перестраховиками, зареєстрованими в державах, що визнані країнами-агресорами; • співпрацювати з перестраховиками в тих юрисдикціях, які не виконують належним чином міжнародні рекомендації у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму. 	<p>Встановлення порядку та вимог здійснення страховиком (перестраховальником) перестраховання у страховика (перестраховика) нерезидента</p>
<p>Про затвердження Положення щодо провадження діяльності зі страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою</p>	<p>108</p>	<p>20.10.2021</p>	<p>Положення визначає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) загальні вимоги до страховиків, які мають намір провадити діяльність зі страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, для внесення таких страховиків до переліку; 2) додаткові вимоги до страховиків під час провадження діяльності зі страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою; 3) порядок підтвердження інформації про відповідність страховиків, які мають намір провадити діяльність зі страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, вимогам цього Положення; 4) порядок здійснення Національним банком контролю за дотриманням страховиками вимог цього Положення. 	<p>Встановлення організаційно-правових засад діяльності страховиків зі страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою.</p>
<p>Про внесення змін до Положення про порядок накладення адміністративних штрафів</p>	<p>109</p>	<p>20.10.2021</p>	<p>Було внесено уточнення щодо посадових осіб, які мають право розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення, а також складати протоколи про адміністративне правопорушення</p>	<p>Вдосконалення порядку накладення адміністративних штрафів</p>

<p>Про незастосування заходів впливу за недотримання вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, у зв'язку із запровадженням карантину</p>	<p>110</p>	<p>21.10.2021</p>	<p>НБУ не застосуватиме заходів впливу до кредитних спілок за порушення вимог регулятора, спричинені встановленням карантину.</p> <p>Заходи впливу, зокрема, не застосовуватимуться за порушення вимоги, яка обмежує ризики за операціями з фінансовими активами щодо частки непродуктивних активів, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> • недотримання такої вимоги відбулося в період встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів; • недотримання вимоги було викликано встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів; • частка таких непродуктивних активів кредитної спілки перевищує розмір її основного капіталу не більше ніж на 15 %, а для об'єднаних кредитних спілок – не більше ніж на 30 %; • кредитна спілка не порушувала інших вимог, які обмежують ризики за операціями з фінансовими активами, та фінансових нормативів; • кредитна спілка надала обґрунтований план заходів стосовно усунення в строк до 30 червня 2022 року порушення зазначеної вимоги та виконує його 	<p>Підтримання учасників ринку кредитних спілок на період карантину</p>
<p>Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні</p>	<p>111</p>	<p>22.10.2021</p>	<p>НБУ дозволив банкам, які входять до складу банківської групи, виключати з розрахунку нормативів кредитного ризику 50% загального обсягу операцій із учасником цієї групи.</p> <p>Щоб скористатися таким правом, необхідно дотримуватися встановлених НБУ вимог у частині оцінки та управління кредитним ризиком, організації системи внутрішнього контролю та надання звітності.</p>	<p>Сприяння кредитній підтримці економіки України</p>
<p>Про здійснення інформаційного обміну між банками та спеціально уповноваженим органом (повідомлення)</p>	<p>№ 25-0006/100119</p>	<p>26.10.2021</p>	<p>Пояснення щодо обміну інформацією з фінансового моніторингу Інформаційний обмін в електронному вигляді між банками та СУО з питань фінансового моніторингу здійснюється через Транспортну систему шляхом надсилання відповідних файлів, зашифрованих розробленими Національним банком засобами захисту інформації.</p>	<p>Врегулювання обміну інформацією</p>